

Kain

Potilastiedon arkisto ja Kuva-aineistojen arkisto

Kanta-palvelujen tuotannonaikainen
asiakas- ja sidosryhmäyhteistyö

Antti Lehtinen

to

Sisällys

- Tilastotietoja
- Keskeiset terveystiedot
- Poimintoja eri palveluiden tilanteista
- Arkisia haasteita

Tilastotietoja

- Potilastiedon arkistoon ja Tiedonhallinta palveluun on arkistoitu
 - yli 2 miljardia asiakirjaa
 - yli 6,1 miljoonan eri henkilön tietoja
 - yli 10500 eri rekisterinpitäjälle, joista ns. pääliittyjiä n. 1500
 - LAB-näkymiä tuottaa yli 4200 rekisterinpitäjää
 - SUU, HAM ja/tai HAMK –näkymiä tuottaa noin 1000 rekisterinpitäjää
- Kuva-aineistojen arkistoon oli kuvantamistutkimuksia arkistoitu
 - 296 095 kpl, joista kuvia arkistoitu 63,7 miljoonaa (tilanne 11.2.2020).

Keskeisten terveystietojen käyttöönotto tuotannossa lähiaikoina

- Asiakirjojen arkistoinnin yhteydessä tehdään ns. koostepoiminta, eli keskeisten terveystietojen rakenteiset tiedot poimitaan koostekantaan.
- ”Kunnollinen” koostepoiminta edellyttää ns. 2016 määritysten mukaista tietosisältöä, mikä on otettu käyttöön vain parissa potilastietojärjestelmässä.
- Seuraava merkittävä vaihe - koosteiden hyödyntäminen!

Koostepopuloinnit

- Koostekannan populoinnissa poimitaan keskeiset terveystiedot Potilastiedon arkistoon tallennetuista asiakirjoista, jotka arkistoitu ennen koostekannan käyttöönottoa.
- Kaikki keskeiset tiedot 2016-määrittelyjen mukaisia rakenteita noudattavista asiakirjoista
- 2014-määrittelyjä noudattavista asiakirjoista diagnoosit, riskit ja rokotusten osalta syntykontekstitiedot (syntykontekstin tiedoista voidaan esim. tuottaa linkki asiakirjaan, mistä rokotustiedot löytyvät).
 - Muita 2014 tietosisältöjä ei voida poimia tai populoida, eli tiedot kertyvät vasta, kun käytetään 2016 tietosisältöjä.

Potilastiedon arkiston kehityksen tilanne - poimintoja

- Tuki alaikäisen puolesta asioinnille tuotannossa (käyttöönotto kevät 2020).
- Palvelupyynnöuudistus julkaistu Asiakastesti ympäristöön 6.2.2020
 - PPA (Palvelutapahtumien ja hoitoasiakirjojen arkistointi) ja
 - PPB (Palvelutapahtumien ja hoitoasiakirjojen haku, myös haun tulosten sivutus)
- Keskeisten tietojen haku ja erikoishaut v. 2020 alkupuolella.

Kysely- ja välityspalvelun tilanne 2019

- Kyselypalvelussa oli käytössä vasta ”lääkärintodistus ajokyvystä”, jota tuotti vain kaksi tahoa Traficomille (Traficomin kyseltäväksi).
- Välityspalvelu tarkoittaa todistusten ja lausuntojen välittämistä Kelaan, missä tiedon tuottajia oli noin 20 tahoa.
 - Vuodesta 2015 lähtien Kelaan (etuuspuolelle) on välitetty noin 50000 asiakirjaa.

Kuva-aineistojen arkiston tilanne

- On haasteellinen käyttöönotettava, kun kuvantamiseen liittyvät järjestelmäkombinaatiot ovat moninaisia, eikä ole käyttötapaukset ohjaamassa.
- Käyttöönottojen tilanne vuoden 2019 lopussa:
 - Siun sote – Pohjois-Karjalan sosiaali- ja terveystalvelujen kuntayhtymä 8/2018 alkaen
 - Länsi-Pohjan sairaanhoitopiiri (erikoissairaanhoido) 3/2019 alkaen
 - Lapin sairaanhoitopiiri 5/2019 alkaen
 - Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri 11/2019 alkaen
- Liittyneitä organisaatiota on n. 40, mutta hyödyntäjiä vain muutama.

Vanhojen potilastietojen arkistointi

- Mahdollistaa ”vanhojen potilastietojärjestelmien sammuttamisen”.
- Rekisterinpitäjä tallentaa (mahd. oman it-toimittajan avustuksella) vanhat potilastiedot määrittelyjen mukaisessa muodossa palvelimelle, josta Kela noutaa ne massalatausta varten.
- Vanhojen potilastietojen arkistosta tietoja voidaan hakea ko. tarkoitettulla katselimella (tai Arkistonhoitajan käyttöliittymällä).
- Arkistointi palvelurajapinnan kautta (pienet aineistomäärät) massalatauksen jälkeen mahdollista, mutta sitä ei ole tähän mennessä hyödynnetty.

Arkisia haasteita

- Virheselvittely
- Poimintoja asioista, jotka
 - Työllistävät palvelujenantajia ja Kelaa
 - Rapauttavat uskottavuutta kansalaisten silmissä
- Rekisterinpitäjäyys ei ole kaikkialla ikuista

Virhetilanteiden selvittely

- Asiakkaat odottavat tietojen näkyvän Omakannassa, niin mahdollisista virhetilanteista tulee ilmoittaa meille Kelaan, koska meiltä usein kysytään ko. tietojen perään.
- Voimme myös olla avuksi virhetilanteen selvittelyssä, mikä voi auttaa tilanteen normalisoinnissa.
- Voimme seurata esim. tietyn liityntäpisteen liikennettä tai tietyn palvelujenantajan tietoliikennettä menemättä tietosisältöihin.
- Selvittelyyn vaikuttaa rekisterinpitäjäyys
- Kanta-tuntemuksen puutteet aiheuttavat asiakkaiden ”pallottelua”

Arkistonhoitajan käyttöliittymä

- Arkistonhoitajan käyttöliittymä on rekisterinpitäjän (ja yhteisliittymisissä isännän) ”Kanta-arkistonhoitajan” käyttöliittymä Potilastiedon arkistoon.
- Käyttöliittymällä voi selvittää virhetilanteissa asiakirjojen tilanteen Potilastiedon arkistossa, ja mikäli potilastietojärjestelmällä ei voi syystä taikka toisesta korjata tietoa, voi mitätöidä virheellisiä asiakirjoja.
 - Voi mitätöidä myös virheellisiä luovutusilmoituksia.
- Tarkistakaa arkistonhoitajantiedot: <https://ekstra.kanta.fi/>

Potilastietojärjestelmän kyselyt - PP24 ja PP25 –käyttötilanteet

- PP24 Suostumusasiakirjojen haku Kelan rekisteristä
 - käytetään vain, kun suostumusasiakirjoja halutaan muokata ammattihenkilön avustamana
- PP25 Suostumusasiakirjojen haku Kelan rekisteristä (järjestelmä)
 - Haettuja tietoja ei näytetä käyttäjälle: selvitetään esim., onko potilasta informoitu.
- Nyt on käytetty paljon PP24:ää, vaikka tarkoitus ei ole käsitellä käyttöliittymällä suostumusasiakirjoja
- PP24:n käyttö näkyy sekä Omakannassa ja Tiedonhallintapalvelun lokitietoraporteilla, mikä herättää epäluottamusta kansalaissa.

Suurten massojen haku

- Nykyisellään Potilastiedon arkistosta palautetaan maks. 1000 asiakirjaa tai 3000:n asiakirjan kuvailutiedot. Mikäli haku ylittää tuon määrän, kehoitetaan rajaamaan hakua.
 - Kaikissa järjestelmissä haun rajaus ei onnistu.
- Potilastiedon arkiston nk. palvelupyyntöuudistuksen yhteydessä tehdään sivutusmekanismi, mikä käyttöönotettaessa ratkaisee haasteen.
 - Käytännössä nopeampi ratkaisu voisi olla nykyisen potilastietojärjestelmän muutos, koska palvelupyyntöuudistuksen käyttöönotto potilastietojärjestelmässä voi olla suurempi muutos.

Luovutusilmoitukset (LILM)

- LILM:lla ilmoitetaan Kanta-palveluihin luovutuksista, jotka tapahtuvat Kanta ohi, esim.
 - Aluetietojärjestelmän sisäiset luovutukset
 - Luovutukset vakuutusyhtiölle tai potilaalle itselleen
- LILM:sta tietoja poimitaan luovutusloki-tietokantaan, josta niitä näytetään Omakannassa.
 - Mikäli LILM ei sisällä luovutusajankohtaa, tulee luovutusajankohdaksi arkistointiaika, mikä voi poiketa oikeasta luovutusajankohdasta

Rekisterinpitäjämootokset

- Jos rekisterinpitäjä muuttuu, tulee Potilastiedon arkistoon tallennettuihin asiakirjoihin päivittää uusi rekisterinpitäjä.
- Muutos on merkittävä, joten se kannattaa suunnitella huolella.
- Ohjeistusta asiaan löytyy Kanta.fi-sivustolta:
 - <https://www.kanta.fi/ammattilaiset/muutostilanteet-sosiaali-ja-terveydenhuollolle>
- Rekisterinpitäjämootoksia ei voida kaikissa tilanteissa tehdä, mutta asia kannattaa tarkistaa ja olla hyvissä ajoin yhteydessä Kelan Kanta-palveluihin.

Lisätietoja

- Tuoreimmat tiedot kannattaa käydä katsomassa <https://www.kanta.fi/>
- Jos jää epäselvyyksiä, niin sitten voi esittää kysymyksiä Kanta-palveluille (ks. ajantasaiset yhteystiedot kanta.fi-sivustolta).

Ekstrana lisää lukuja

- Potilastiedon arkiston ja Tiedonhallintapalvelu asiakirjamäärät
- Potilastiedon arkiston ja tiedonhallintapalvelun tyypillinen arki
- Potilastiedon arkiston ja Tiedonhallintapalvelun sanomien kehitys
- Potilastiedon arkiston luovutushakujen kehitys

Potilastiedon arkiston ja Tiedonhallintapalvelun asiakirjamäärät

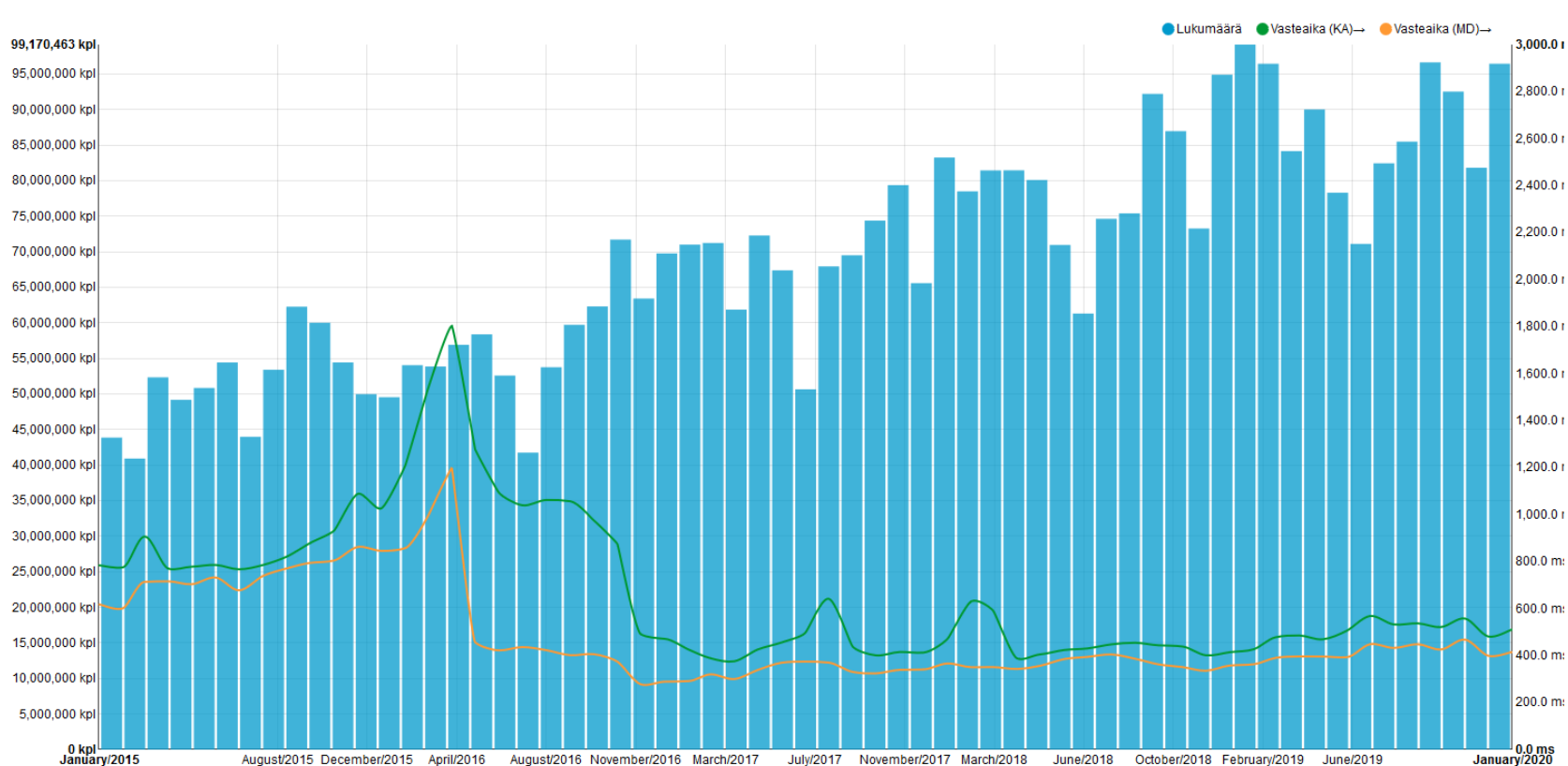
ASIAKIRJATYYPPI	1.1.2020	1.1.2019	LUKUMÄÄRÄT 2019
Kiellot kaikki versiot	346 773	270 232	76 541
Kiellot nykyiset versiot	108 576	93 703	14 873
Informoinnit kaikki versiot	10 845 801	9 922 204	923 597
Informoinnit nykyiset versiot	6 804 410	6 272 491	531 919
Suostumukset kaikki versiot	3 866 405	3 342 832	523 573
Resepti rajojen yli kaikki versiot	57 528	2 656	54 872
Elinluovutustestamentteja kaikki versiot	611 218	466 732	144 486
Hoitotahdot kaikki versiot	136 344	93 392	42 952
Reseptien kiellot kaikki versiot	211 441	145 401	66 040
Reseptien kiellot nykyiset versiot	35 256	29 498	5 758
Luovutusilmoituksia	226 847 673	150 921 521	75 926 152
Palvelutapahtumia kaikki versiot	907 734 623	712 765 993	194 968 630
Palvelutapahtumia nykyiset versiot	459 262 833	360 707 244	98 555 589
Hoitoasiakirjoja kaikki versiot	876 423 547	660 783 251	215 640 296
Hoitoasiakirjat nykyiset versiot	628 528 003	471 156 719	157 371 284
Vanhon potilastietojen arkisto (17 liittijää)	65 682 248	(ei tilastoa)	

Potilastiedon arkiston ja Tiedonhallinpalvelun tyypillinen arkipäivä

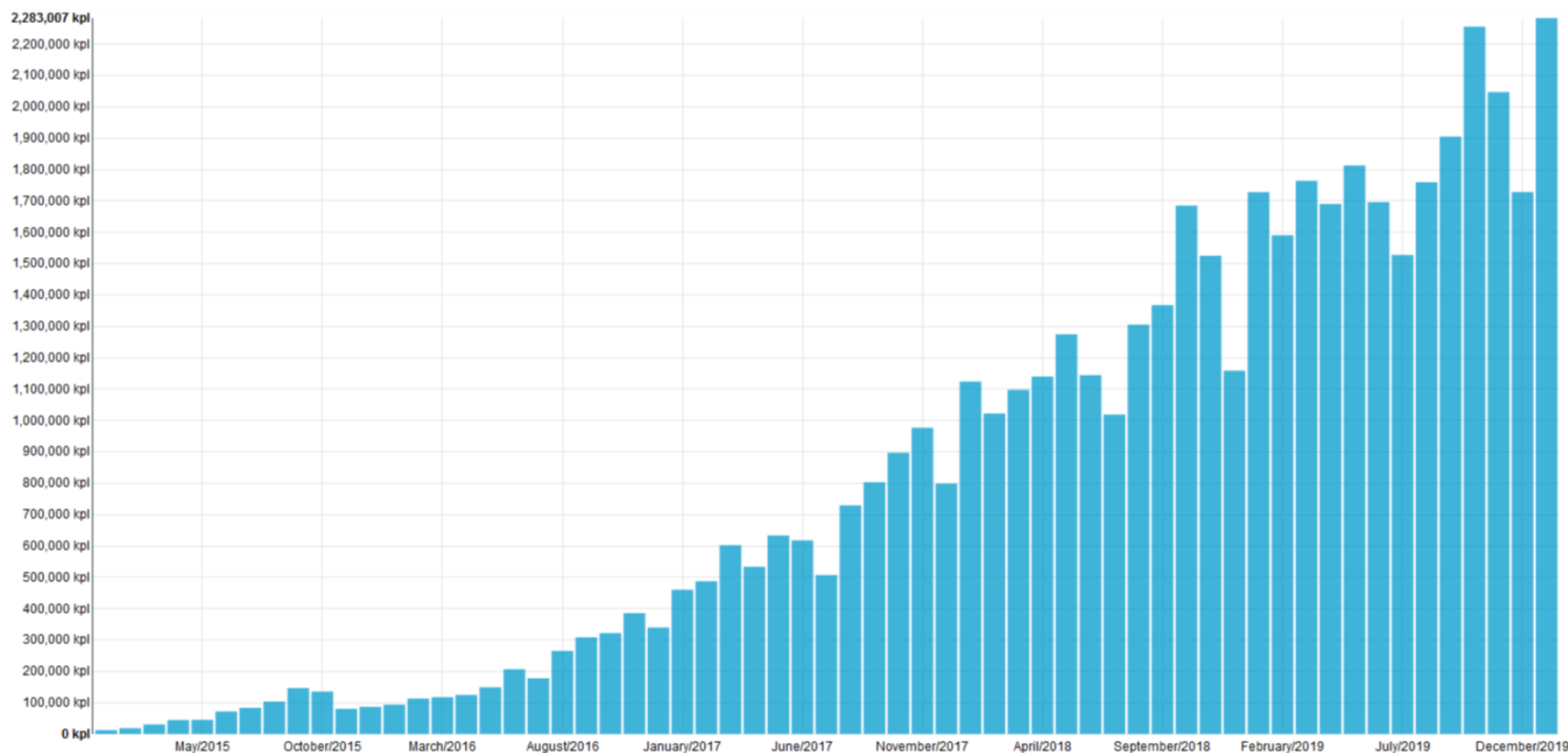

- Arkistoidaan noin 2,2 milj. asiakirjaa per päivä, joista
 - Palvelutapahtuma-asiakirjoja 850 000
 - Hoitoasiakirjoja 890 000
 - Luovutusilmoituksia 200 000
- Hakuja noin 2,2 milj. per päivä
 - Suostumusasiakirjojen haku Kelan rekisteristä 1 milj.
 - Omakannan haut
- Alkuviikko vilkkaampi kuin loppuviikko, yleensä tiistai vilkkain

Potilastiedon arkiston ja Tiedonhallintapalvelun sanomien kehitys

Potilastiedon arkiston luovutushakujen kehitys (PP21)

Kiitoksia paljon😊

Antti Lehtinen

Potilastiedon arkisto –alueen palvelupäällikkö

Kela, IT-palvelujen tulosityksikkö

kanta.fi

 @kantapalvelut